

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2003. január 27-i 2002/95/EGK
IRÁNYELVE**
**Bizonyos veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben történő
felhasználásának korlátozásáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

Tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 95. cikkére,

Tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

Tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

Tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽³⁾,

A Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően, az egyeztető bizottság által 2002. november 8.-án jóváhagyott együttes szövegtervezet figyelembevételével ⁽⁴⁾,

Mivel:

- (1) A tagállamok által elfogadott törvényekben vagy adminisztratív intézkedésekben a veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben történő felhasználásának korlátozása tekintetében fennálló egyenlőtlenségek korlátokat szabhatnak a kereskedelem előtt, és eltorzíthatják a közösségi versenyt, ezáltal pedig közvetlen hatással lehetnek a belső piac létrehozására és működésére. Ezért szükségesnek tűnik ezen a téren a tagállamok törvényeinek közelítése, és az emberi egészség védelméhez, illetve az elektromos és elektronikus berendezések hulladékának környezetvédelmi szempontból egészséges visszanyeréséhez és elhelyezéséhez történő hozzájárulás.
- (2) Az Európai Tanács, 2000. december 7.-én, 8.-án és 9.-én tartott nizzai megbeszélésén támogatta a megelőzés elvéről szóló 2000. december 4-i Tanácsi Határozatot.
- (3) A hulladékkezelésről szóló közösségi stratégia felülvizsgálatáról szóló 1996. július 30-i Bizottsági Közlemény hangsúlyozza a hulladékban található veszélyesanyag-tartalom csökkentésének szükségességét, és rámutat a termékekben és gyártási folyamatokban az ilyen anyagok jelenlétét korlátozó Közösségi szabályok potenciális előnyeire.
- (4) A kadmium által történő környezetszennyezéssel szembeni harcra irányuló Közösségi akcióprogramról szóló 1988. január 25-i Tanácsi Határozat ⁽⁵⁾ arra hívja fel a Bizottságot, hogy késedelem nélkül igyekezzon konkrét intézkedéseket kidolgozni egy ilyen programhoz. Az emberi egészséget is védeni kell, és olyan átfogó stratégiát kell megvalósítani, amely különösen korlátozza a kadmium

¹() HL C 365 E, 2000.12.19., 184. o. és HL C 240 E, 2001.08.28., 298.o.

²() HL C 116, 2001.04.20., 38.o.

³() HL C 148, 2001.05.18., 1.o.

⁴() Az Európai Parlament 2001. május 15-i véleménye (HL C 34 E, 2002.2.7., 115.o.), a Tanács 2001. december 4-i Közös Állásfoglalása (HL C 110 E, 2002.5.7., 1.o.) és az Európai Parlament 2002. április 10-i Határozata (még nem jelent meg a Hivatalos Lapban). Az Európai Parlament 2002. december 18-i Határozata és Tanács 2002. december 16-i Határozata.

⁵ HL C 30, 1988.2.4., 1.o.

felhasználását, és ösztönzi a helyettesítők kutatását. A Határozat hangsúlyozza, hogy a kadmium felhasználását olyan esetekre kell korlátozni, amelyekben megfelelő és biztonságosabb alternatívák nem léteznek.

- (5) A rendelkezésre álló bizonyítékok azt mutatják, hogy az elektromos és elektronikus berendezések hulladékának (WEEE) összegyűjtéséről, kezeléséről, újrahasznosításáról és elhelyezéséről szóló intézkedések, amelyek az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az elektromos és elektronikus berendezések hulladékáról szóló, 2003. január 27-i 2002/96/EK Irányelve ⁽⁶⁾ megfogalmazása szerint szükségesek az érintett nehézfémekkel és az érintett égésgátlókkal kapcsolatos hulladékkezelési problémák csökkentéséhez. Az intézkedések ellenére azonban a WEEE (elektromos és elektronikai berendezésekből származó hulladék) lényeges részei továbbra is megtalálhatók a jelenlegi elhelyezési útvonalakon. Még ha a WEEE (elektromos és elektronikai berendezésekből származó hulladék) külön kerülné is összegyűjtésre, és újrahasznosítási folyamatoknak lenne is alávetve, higany-, kadmium-, ólom-, króm VI-, PBB- és PBDE-tartalma valószínűleg kockázatokat jelentene az egészség vagy a környezet számára.
- (6) A műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot figyelembe véve az egészségügyi és környezeti kockázatok lényeges csökkentése biztosításának leghatékonyabb módja azoknak az anyagoknak a vonatkozásában, amelyek elérhetik a választott közösségi védelmi szintet, az, ha biztonságos vagy biztonságosabb anyagokkal helyettesítik azokat az elektromos vagy elektronikus berendezésekben. E veszélyes anyagok felhasználásának korlátozása valószínűleg növeli a WEEE (elektromos és elektronikai berendezésekből származó hulladék) újrahasznosításának lehetőségeit és gazdasági jövedelmezőségét, és csökkenti az újrahasznosító üzemekben dolgozóakra gyakorolt negatív egészségügyi hatást.
- (7) A jelen Irányelv által tárgyalt anyagok tudományosan jól kutatottak, és értékelték, és különböző intézkedések tárgyát képezik mind közösségi, mind nemzeti szinten.
- (8) A jelen Irányelvben elrendelt intézkedések figyelembe veszik a meglévő nemzetközi irányelveket és ajánlásokat, és a rendelkezésre álló tudományos és technikai információk értékelésén alapszanak. Az intézkedések szükségesek az emberi és állati egészség, illetve a környezet választott védelmi szintjének eléréséhez, tekintettel azokra a kockázatokra, amelyeket az intézkedések hiánya valószínűleg létrehozna a Közösségben. Az intézkedéseket revízió alatt kell tartani, és – ha szükséges – ki kell igazítani, hogy számba vegyék a rendelkezésre álló műszaki és tudományos információkat.
- (9) A jelen Irányelvnek a biztonsági és egészségügyi követelményekről szóló közösségi törvények, illetve a speciális közösségi hulladékkezelési törvények, különösen a bizonyos veszélyes anyagokat tartalmazó elemekről és akkumulátorokról szóló 1991. március 18-i 91/157/EGK Tanácsi Irányelv ⁽¹⁾ sérelme nélkül kell vonatkoznia.
- (10) Figyelembe kell venni a nehézfémek, PBDE és PBB nélküli elektromos és elektronikus berendezések Amint tudományos bizonyíték áll rendelkezésre, és figyelembe véve a megelőzés elvét, meg kell vizsgálni a más veszélyes anyagok betiltását, és helyettesítését olyan inkább környezetbarát alternatívákkal, amelyek legalább ugyanazt a fogyasztóvédelmi szintet biztosítják.
- (11) A helyettesítési követelmények alól történő mentesítéseket meg kell engedni, ha a helyettesítés tudományos és műszaki szempontból nem lehetséges, vagy ha a helyettesítés által okozott negatív környezeti vagy egészségügyi hatások valószínűleg többet nyomnak a latban, mint a helyettesítés emberi vagy környezeti előnyei. A

⁶ Lásd a jelen Hivatalos Lap 24. oldalát.

¹ HL L 78, 1991.3.26., 38.o., a 98/101/EGK Bizottsági Irányelvvel módosított Irányelv (HL L 1, 1999.1.5., 1.o.)

veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben történő helyettesítését olyan módon kell végrehajtani, hogy összeegyeztethető legyen az elektromos és elektronikus berendezések (EEE) használóinak egészségével és biztonságával.

- (12) Mivel a termékek újrafelhasználása, felújítása és élettartam-meghosszabbítása jótékony hatású, pótalkatrészeknek kell rendelkezésre állniuk.
- (13) A veszélyes anyagoknak a termelésből való kivonására és betiltására vonatkozó követelmények alól történő mentesítéseknek a tudományos és műszaki haladáshoz történő adaptálását a Bizottságnak bizottsági eljárással kell végrehajtania.
- (14) A jelen Irányelv megvalósításához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott megvalósítási jogkörök gyakorlására szolgáló eljárásokat megállapító 1999. június 28-i 1999/468/EK Tanácsi Határozattal ⁽²⁾ összhangban kell elfogadni.

1. cikk

Célok

A jelen Irányelv célja a veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben történő felhasználásának korlátozásáról szóló tagállami törvények közelítése, és hozzájárulás az emberi egészség védelméhez, illetve az elektromos és elektronikus berendezések hulladékának környezetvédelmi szempontból egészséges visszanyeréséhez és elhelyezéséhez.

2. cikk

Terjedelem

1. A 6. cikk sérelme nélkül a jelen Irányelv a 2002/96/EK Irányelv (WEEE) IA Mellékletében meghatározott 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. és 10. kategóriába tartozó elektromos és elektronikus berendezésekre, illetve elektromos izzókra és háztartási világítótestekre vonatkozik.
2. A jelen Irányelv biztonsági és egészségügyi követelményekről szóló közösségi törvények, és speciális közösségi hulladékkezelési törvények sérelme nélkül kerül alkalmazásra.
3. A jelen Irányelv nem vonatkozik a 2006. július 1.-je előtt a piacra helyezett elektromos vagy elektronikus berendezések javítására vagy újbóli felhasználására szolgáló pótalkatrészekre.

² HL L 184, 1999.7.17., 23.o.

3. cikk

Definíciók

A jelen Irányelv értelmében az alábbi definíciók érvényesek:

- (a) (a) az „elektromos és elektronikus berendezések” vagy „EEE” az olyan berendezéseket jelenti, amelyeknek a megfelelő működése villamos áramtól vagy elektromágneses mezőktől függ, és az ilyen áramok és mezők fejlesztésére, átadására és mérésére szolgáló, az IA mellékletben meghatározott kategóriákba tartozó, és a váltakozó áram esetében 1000 volt, az egyenáram esetében 1500 volt feszültség-besorolást meg nem haladó berendezések;
- (b) a „gyártó” jelent bármely olyan személyt, aki – függetlenül az alkalmazott értékesítési technikától, beleértve az Európai Parlament és a Tanács 1997. május 20-i, a fogyasztók távolsági szerződések tekintetében történő védelméről szóló 97/7/EK Irányelve ⁽¹⁾ szerinti távolsági kommunikációt is:
 - (i) saját márkaneve alatt gyárt, és értékesít elektromos és elektronikus berendezéseket,
 - (ii) saját márkaneve alatt viszontértékesíti a más szállítók által gyártott berendezéseket, amikor a viszontértékesítő nem tekinthető „gyártónak”, ha a gyártó márkaneve az (i) alpont rendelkezése szerint megjelenik a berendezésen, vagy
 - (iii) professzionális alapon elektromos és elektronikus berendezéseket importál, vagy exportál egy Tagállamba.

Aki bármilyen finanszírozási szerződés szerint, vagy értelmében finanszírozást nyújt, nem tekinthető „gyártónak”, csak ha az (i) - (iii) alpontok értelmében gyártóként is tevékenykedik;

4. cikk

Megelőzés

1. A Tagállamok biztosítják, hogy 2006. július 1.-jétől a piacon elhelyezett új elektromos és elektronikus berendezések nem tartalmaznak ólmot, higanyt, kadmiumot, hatértékű krómot, polibrómozott difenileket (PBB), vagy polibrómozott difenil étereket (PBDE). Ezeknek az anyagoknak az elektromos és elektronikus berendezésekben történő felhasználását korlátozó vagy tiltó nemzeti intézkedések, amelyek a Közösségi törvényekkel összhangban, a jelen Irányelv elfogadása előtt kerültek elfogadásra, 2006. július 1-ig fenntarthatók.
2. Az 1. bekezdés nem vonatkozik a Mellékletben felsorolt alkalmazásokra.
3. A Bizottság javaslata alapján az Európai Parlament és a Tanács dönt - mihelyt tudományos bizonyíték áll rendelkezésére, és a Hatodik Közösségi Környezetvédelmi Akcióprogramban meghatározott vegyi anyag-politikai elvekkel összhangban – egyéb veszélyes anyagok betiltásáról, és azoknak olyan, inkább környezetbarát alternatívákkal történő helyettesítéséről, amelyek legalább ugyanazt a védelmi szintet biztosítják a fogyasztók számára.

⁽¹⁾ HL L 144, 1997.6.4., 19.o.

5. cikk

A tudományos és technikai haladáshoz történő alkalmazkodás

1. Bármely olyan módosítások, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a Mellékletet az alábbi célokból a tudományos és technikai haladáshoz lehessen igazítani, a 7 (2) cikkben hivatkozott eljárással összhangban kerülnek elfogadásra:
 - (a) amennyiben szükséges, olyan maximális koncentrációs értékek megállapítása, amelyekig a 4 (1) cikkben hivatkozott anyagok jelenléte az elektromos és elektronikus berendezések bizonyos anyagaiban és alkatrészeiben megengedhető,
 - (b) az elektromos és elektronikus berendezések anyagainak és alkatrészeinek mentesítése a 4 (1) cikk alól, amennyiben azok kiküszöbölése, vagy tervváltoztatások és olyan anyagok és alkatrészek általi helyettesítése, amelyek nem igénylik az abban hivatkozott anyagok egyikét sem, műszakilag vagy tudományosan megvalósíthatatlan, vagy amennyiben a helyettesítés által okozott negatív környezeti, egészségügyi és/vagy fogyasztóbiztonsági hatások valószínűleg túlsúlyban lennének a környezeti, egészségügyi és/vagy fogyasztóbiztonsági előnyökkel szemben;
 - (c) minden egyes, a Mellékletben található mentesítés revíziójának elvégzése legalább négyévente, vagy négy évvel azt követően, hogy egy tétel hozzáadásra kerül a listához, az elektromos és elektronikus berendezéseknek a Mellékletből történő törlése céljából, amennyiben azok kiküszöbölése, vagy tervváltoztatások és olyan anyagok és alkatrészek általi helyettesítése, amelyek nem igénylik az abban hivatkozott anyagok egyikét sem, műszakilag vagy tudományosan lehetséges, feltéve, hogy a helyettesítés által okozott negatív környezeti, egészségügyi és/vagy fogyasztóbiztonsági hatások nem kerülnek túlsúlyba a környezeti, egészségügyi és/vagy fogyasztóbiztonsági előnyökkel szemben;
2. Mielőtt a Melléklet az 1. bekezdés értelmében módosításra kerül, a Bizottság *többek között* egyeztetést végez az elektromos és elektronikus berendezések gyártóival, az újrahasznosítókkal, a kezelési üzemeltetőkkel, a környezetvédelmi szervezetekkel, és a munkavállalói és fogyasztói szövetségekkel. A hozzáfűzések a 7 (1) cikkben hivatkozott Bizottsághoz (Committee) kerülnek továbbításra. A Bizottság beszámolót ad a kapott információkról.

6. cikk

Felülvizsgálat

2005. február 13.-a előtt a Bizottság felülvizsgálja a jelen Irányelvben elrendelt intézkedéseket, hogy figyelembe vegye – szükség szerint – az új tudományos bizonyítékokat.

A Bizottság – addig a dátumig - különösen javaslatokat terjeszt elő arra, hogy a jelen Irányelv körébe bevételre kerüljenek a 2002/96/EK (WEEE) Irányelv IA Mellékletének 8. és 9. kategóriáiba tartozó berendezéseket.

A Bizottság ezen kívül megvizsgálja 4 (1) cikkben található anyagok listája adaptálásának szükségességét, tudományos tények alapján, és figyelembe véve az

elővigyázatosság elvét, és javaslatokat terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, ilyen adaptációk céljából, amennyiben helyénvaló.

Különös figyelmet kell fordítani a revízió során az elektromos és elektronikus berendezésekben felhasznált egyéb veszélyes anyagok környezetre és az emberi egészségre gyakorolt hatására. A Bizottság megvizsgálja az ilyen anyagok helyettesítésének megvalósíthatóságát, és javaslatokat terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé a 4. cikk hatáskörének kiterjesztése érdekében, amennyiben helyénvaló.

7. cikk

Bizottság (Committee)

1. A Bizottságot a 75/442/EGK Tanácsi Irányelv ⁽⁷⁾ 18. cikke által létrehozott Bizottság (Committee) segíti.
2. Amennyiben utalás történik a jelen bekezdésre, az 1999/468/EK Határozat 5. és 7. cikke érvényes, tekintettel annak 8. cikkére.

Az 1999/468/EK Határozat 5 (6) cikkében elrendelt időszak 3 hónapban kerül megállapításra.

3. A Bizottság (Committee) elfogadja eljárási szabályzatát.

8. cikk

Büntetések

A tagállamok a jelen Irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezések megszegésére alkalmazandó büntetéseket állapítanak meg. Az ilyen módon elrendelt büntetések hathatósak, arányosak és visszatartó erejűek.

9. cikk

Transzponálás (átírás)

1. A tagállamok 2004. augusztus 13.-a előtt hatályba léptetik a jelen Irányelv teljesítéséhez szükséges törvényeket, rendeleteket és adminisztratív rendelkezéseket. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják azokat az intézkedéseket, bevesznek egy – a jelen Irányelvre történő – hivatkozást azok hivatalos kihirdetése alkalmával. Az ilyen hivatkozások megtételének módszerét a tagállamok határozzák meg.

2. A Tagállamok közlik a Bizottsággal az összes – a jelen Irányelv terén elfogadott – törvény, rendelet és adminisztratív rendelkezés szövegét.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

11. cikk

Címzettek

Ennek az Irányelvnek a Tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2003. január 27.-én

Az Európai Parlament részéről

Az elnök

P. COX

A Tanács részéről

Az elnök

G. DRYS

MELLÉKLET

A 4 (1) cikk követelményei alól mentesített ólom, higany, kadmium és hatértékű króm alkalmazásai

1. Higany kompakt fénycsövekben, lámpánként 5 mg-ot meg nem haladó mennyiségben.
2. Higany általános rendeltetésű egyenes fénycsövekben, az alábbiakat meg nem haladó mennyiségben:
 - halofoszfát 10 mg

 - normál élettartamú trifoszfát 5 mg

 - hosszú élettartamú trifoszfát 8 mg
3. Higany speciális rendeltetésű egyenes fénycsövekben.
4. Higany egyéb, a jelen Mellékletben kimondottan nem említett lámpákban.
5. Ólom a katódsugárcsővek üvegében, elektronikus alkatrészekben és fénycsövekben.
6. Ólom, mint ötvözőelem súlyonként legfeljebb 0,35% ólmot tartalmazó acélban, súlyonként legfeljebb 0,4% ólmot tartalmazó alumíniumban, és mint súlyonként legfeljebb 4% ólmot tartalmazó rézötvözet.
7. – Ólom a magas olvadási hőmérsékleti típusú forrasztókban (vagyis több mint 85% ólmot tartalmazó ón-ólmot forrasztóötvözetek),
 - Ólom szerverek, tároló és tároló-tömb rendszerek számára szolgáló forrasztókban (mentesség 2010-ig megadva),
 - Ólom kapcsolásra, jelzésre, átvitelre szolgáló hálózati infrastruktúra berendezésekben, valamint telekommunikációra szolgáló hálózatirányításban
 - Ólom elektronikus kerámia-alkatrészekben (pl. piezoelektromos készülékek).
8. Kadmium-galvanizálás, kivéve a bizonyos veszélyes anyagok és készítmények forgalmazásának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó 76/769/EGK Irányelvet módosító ⁽¹⁾ 91/338/EGK Irányelv ⁽²⁾ szerint betiltott alkalmazások számára.
9. Hatvegyértékű króm, mint a szénacél hűtőrendszer korrózió-gátlója abszorpciós hűtőgépekben.
10. A 7 (2) cikkben hivatkozott eljárás keretében a Bizottság az alábbi alkalmazásokat értékeli:
 - Deka BDE,
 - higany speciális rendeltetésű fénycsövekben,
 - Ólom kapcsolásra, jelzésre, átvitelre szolgáló hálózati infrastruktúra berendezésekben, valamint telekommunikációra szolgáló hálózatirányításban (e mentesség számára konkrét határidő megállapítása céljából), és
 - izzók,Prioritásképpen, annak mielőbbi megállapítására, hogy ezeket a tételeket megfelelő módon módosítani kell-e.

⁽¹⁾ HL L 262, 1976.9.27., 201.o.

⁽²⁾ HL L 186, 1991.7.12., 59.o.